

สำนักงานเขตหนองจอก

เขต
หนองจอก
NONGCHOK DISTRICT

ประวัติความเป็นมา

เขตหนองจอก แต่เดิมเป็นป่ากร้างว่างเปล่าไม่มีผู้คนอาศัย ชื่อหมู่บ้านต่าง ๆ ก็เรียกกันตามลักษณะภูมิประเทศ ในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) ได้โปรดเกล้าฯ ให้พระยาศรีพิพัฒน์รัตนราชโกษา เป็นแม่กองจ้างชาวจีนขุดลอกคลองขยายการคมนาคมทางน้ำและเพื่อประโยชน์ทางด้าน ยุทธศาสตร์เริ่มตั้งแต่ปลายคลองพระโขนงหรือคลองตันในปัจจุบัน ไปบรรจบคลองบางขนาก เมื่อขุดเสร็จแล้วเรียกว่า “คลองเจ๊ก” เพราะเป็นคลอง ที่ชาวจีนขุดขึ้น ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อใหม่เรียกว่า คลองแสนแสบ เมื่อขุดคลองเสร็จและหมดภาระ ศักดิ์สงครามระหว่างไทยกับ เขมรแล้ว ทางราชการได้อพยพชาวไทยมุสลิมมาจากบริเวณ 7 หัวเมืองภาคใต้ มาตั้งรกรากทำมาหากินตามบริเวณแนวคลองแสนแสบและในระยะเวลาใกล้เคียงกันนั้นเอง ก็ได้อพยพชาวลาวที่กวาดต้อนเป็นเชลยให้มาทำกินตามบริเวณคลองแสนแสบเช่นกัน

ต่อมาได้มีการจัดตั้งบริษัทกุสยามขึ้น และได้รับสัมปทานให้ขุดคลองต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แก่การกสิกรรมมีการขุดคลองต่างๆ แล้วเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าจับจองที่ดิน จึงมีผู้อพยพจากที่อื่นเข้าไปอาศัยตามลำคลองสายต่างๆ เพื่อตั้งถิ่นฐานทำมาหากินกระจายอยู่ทั่วไปต่อมาในรัชกาลที่ 5 ได้จัดการปกครองเป็นหมู่บ้าน ตำบล ตามระเบียบการปกครองสมัยนั้น เมื่อประชาชนมากขึ้น ทางราชการได้ยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอ ในสมัยพระยาเพชรปณีสีหราชรองเมืองเป็นสมุหนครบาล เมื่อประมาณ พ.ศ. 2440 ได้ตั้งที่ว่าการอำเภอที่ปากบึงหนองจอกฝั่งใต้ของคลองแสนแสบ

ปี ร.ศ.121 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ทรงมีพระบรมราชานุญาตให้ยก 4 อำเภอ คือ อำเภอคลองสามวา อำเภอแสนแสบ อำเภอเจียรดับ และอำเภอหนองจอก ขึ้นเป็นเมืองใหม่โดยพระราชทานนามว่า เมืองมีนบุรี

ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2473-2474 มีเหตุการณ์สำคัญทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นทั่วโลก ซึ่งมีผลกระทบกระเทือนต่อประเทศไทยด้วย เหตุการณ์ครั้งนี้เรียกว่า “เศรษฐกิจตกต่ำ” ทำให้เกิดข้าวยากหมากแพง และกระทบกระเทือนงบประมาณแผ่นดินของประเทศขณะนั้นอย่างหนัก พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 7 ได้โปรดเกล้าฯ

ให้แก่ไขเหตุการณ์โดยยุบเลิกหรือรวบรวมกองต่าง ๆ ในส่วนกลาง และยุบมณฑลจังหวัด และสถานที่หรือส่วนราชการบางแห่ง จังหวัดมีนบุรีถูกยุบให้มารวมเข้ากับจังหวัดพระนคร ขึ้นต่อมณฑลกรุงเทพฯ เว้นไว้แต่ท้องที่อำเภอหนองจอกให้ยกไปขึ้นกับจังหวัดฉะเชิงเทรา ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2474

ต่อมาในปี พ.ศ.2475 ได้มีพระราชบัญญัติใหโอนการปกครองอำเภอหนองจอกจากจังหวัดฉะเชิงเทรามาขึ้นกับจังหวัดพระนคร ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม พ.ศ.2475 เมื่อมีประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 335 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 อำเภอหนองจอก จึงมีฐานะเป็นเขต

อนึ่ง ได้มีการย้ายที่ว่าการอำเภอ ในปี พ.ศ. 2499 เนื่องจาก ร.ต.ต.ยรรยง อีร์รัช นายอำเภอสมัยนั้นเห็นว่าที่ตั้งของอำเภอไม่เหมาะสม กับสภาพท้องที่ประกอบกับอาคารที่ว่าการอำเภอชำรุดทรุดโทรมเป็นอันมาก จึงได้ย้ายที่ว่าการอำเภอไปสร้างในที่แห่งใหม่ บริเวณหมู่ที่ 2 แขวงกระทุ่มราย เป็นอาคารไม้สองชั้น ซึ่งเป็นที่ตั้งสำนักงานเขตในปัจจุบัน

ต่อมาในปี พ.ศ. 2523 ได้รับงบประมาณสร้างอาคารใหม่เพื่อเป็นที่ทำการในบริเวณใกล้กับอาคารเดิมเป็นอาคารคอนกรีต จำนวน 3 ชั้น มีทางเดินเชื่อมต่อกับอาคารหลังเดิมและได้ทำการรื้อถอนอาคารไม้หลังเดิมในต้นปี พ.ศ. 2532 และได้มีพิธีเปิดอาคารหลังใหม่เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ.2533 โดยมีพันเอกวินัย สมพงษ์ รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธาน

หมายเหตุ อำเภอหนองจอกเปลี่ยนชื่อเรียกใหม่ว่า เขตหนองจอก ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 335 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเรียกใหม่ว่า สำนักงานเขตหนองจอก ตาม พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528